

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มีผลผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการจัดการเมืองที่เรียกว่า ปฏิรูปการเมืองการปกครอง ซึ่งมีผลมาถึงแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาด้วย ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่สามารถพัฒนาคุณภาพของบุคคลเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นกลับมาพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศให้อยู่รอดและทุกคนมีความสุข สาระสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา แสดงออกเป็นตัวกำหนดการปฏิบัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งระบุไว้ชัดเจนให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะถือว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงและยั่งยืน (สมภพ สุวรรณรัฐ, มปป. : 1)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2556 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ยึดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : 3) ซึ่งได้จัดวิชาศาสนาบัญญัติ 2 นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง พร้อมทั้งกระบวนการในการแก้ปัญหาโดยใช้หลักจริยธรรม และคุณธรรม เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาความเจริญก้าวหน้าในด้านวิทยาการและสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์นำมาใช้แต่การสอนวิชาศาสนาบัญญัติ 2 เนื้อหาในบทนี้จะเน้นถึงความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสะอาด ซึ่งผู้สอนจะประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนขาดความสนใจใฝ่ที่จะศึกษา ครูผู้สอนจะถ่ายทอดความรู้ใช้วิธีการบรรยายหรืออธิบายสอนให้นักเรียน และนักเรียนจะไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนจึงส่งผลให้เกิดความเบื่อหน่ายและไม่น่าสนใจทั้งผู้สอนและผู้เรียน

ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอนควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน แนวทางแก้ปัญหาได้แก่ การจัดทำสื่อ ใบบางตามหลักสูตร ซึ่งได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งทางด้านพุทธรพิสัย ทักษะพิสัย คุณธรรมและจริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมภพ สุวรรณรัฐ (มปป. :1) กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจะบังเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในฐานะครูผู้สอนวิชาศาสนบัญญัติ 2 จึงได้นำสื่อ ใบบาง มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียน โดยวิธีการใช้สื่อ ใบบาง เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจมากขึ้น เน้นกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขนำไปสู่การเป็นทรัพยากรบุคคลอันมีคุณภาพที่ดีในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนบัญญัติ2 เรื่องละหมาดชุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 ที่สอนโดยใช้สื่อใบบาง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาศาสนบัญญัติ2 เรื่องละหมาดชุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 ที่สอนโดยใช้สื่อใบบาง

คำถามการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนจริงหรือไม่ ?

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธาณบริหารธุรกิจที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ทั้งหมดจำนวน 18 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เทคนิควิธีการสอนแบบสื่อ ใบบาง
  - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูอาจารย์ที่สนใจการใช้สื่อ ใบบงาน
2. ช่วยพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางการวิจัยโดยใช้สื่อ ใบบงานในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงหลังการทำการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใบบงานแล้ว มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธาณบริหารธุรกิจ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสาธาณบัญญัติ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ทั้งหมดจำนวน 18 คน

การสอนโดยใช้สื่อใบบงาน หมายถึง การถ่ายทอดองค์ความรู้โดยการบรรยายจากใบบความรู้ที่ครูนำมาให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่อง ละหมาดชุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนบริเวณสถานศึกษา
3. ประวัติสถานศึกษา
4. โครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอน

- 1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน
- 2 ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3 จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 4 หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ เดิมชื่อโรงเรียนศาสนบริหารธุรกิจศึกษา ได้รับอนุญาตให้จัดตั้ง ปี พ.ศ. 2550 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2555 ปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 73 หมู่ที่ 9 ถนนมิตรไมตรี แขวงหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10530

โทรศัพท์ 02-543-1229 ,02-9896434

โทรสาร 02-543-1229 E-mail.....sasana_50@yahoo.co.thwww.sasana.ac.th

ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนบริเวณสถานศึกษา

2.1 สภาพสังคมของ ชุมชน

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนาบริหารธุรกิจตั้งอยู่ติดถนนมิตรไมตรี มีสภาพชุมชน เศรษฐกิจ เป็นสังคมชนบท ตั้งอยู่ใกล้สถานที่สำคัญได้แก่ วัด มัสยิด โบสถ์ โรงเรียน โบราณสถาน แหล่งเรียนรู้ ทางวัฒนธรรม สถานีตำรวจ ไปรษณีย์ โรงพยาบาล สถานีเดินรถประจำทาง ธนาคาร ศูนย์การค้า ตลาดสด ร้ายเสริมสวย คลินิกแพทย์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น(ชุมชนบ้านลำไทร) อาชีพของชุมชนโดยรอบส่วนใหญ่มี อาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการ ขายอาหาร ขายเสื้อผ้า

2.2 สภาพเศรษฐกิจของชุมชน เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ รายได้ ฯลฯ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนาบริหารธุรกิจ เป็นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ที่จัดการศึกษาเพื่อรองรับความต้องการของนักเรียนนักศึกษา ที่สนใจจะเรียนสายอาชีพ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจเรียนสายอาชีพของนักเรียนนักศึกษา มีหลายประการดังนี้

1.เรื่องค่านิยมผู้ปกครอง ที่จะให้นักเรียน นักศึกษาในความปกครองเข้าเรียนสายสามัญ เพื่อมุ่งเข้าเรียนมหาวิทยาลัย และในปัจจุบัน โรงเรียนมัธยมก็มีการเข้าร่วม โครงการวิชาชีพกับวิทยาลัยการอาชีพที่ใกล้วิทยาลัยแล้วได้วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6

2.เรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจนดังนั้น การที่ผู้ปกครองจะส่งเสริมสนับสนุนและจะจัดซื้ออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนทางวิชาชีพซึ่งก็เป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการเรียนภาคปฏิบัติและการสืบค้นหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

2.3 ข้อมูลของผู้ปกครอง เช่น วุฒิการศึกษา อาชีพ เศรษฐกิจ รายได้เฉลี่ยต่อปี ฯลฯ

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา รับจ้างและประกอบอาชีพอิสระ ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับยากจนถึงปานกลาง มีรายได้น้อยไม่แน่นอน ทำให้ผู้ปกครองบางคนต้องผ่อนชำระค่าเล่าเรียนให้กับทางสถานศึกษา

3. ประวัติสถานศึกษา

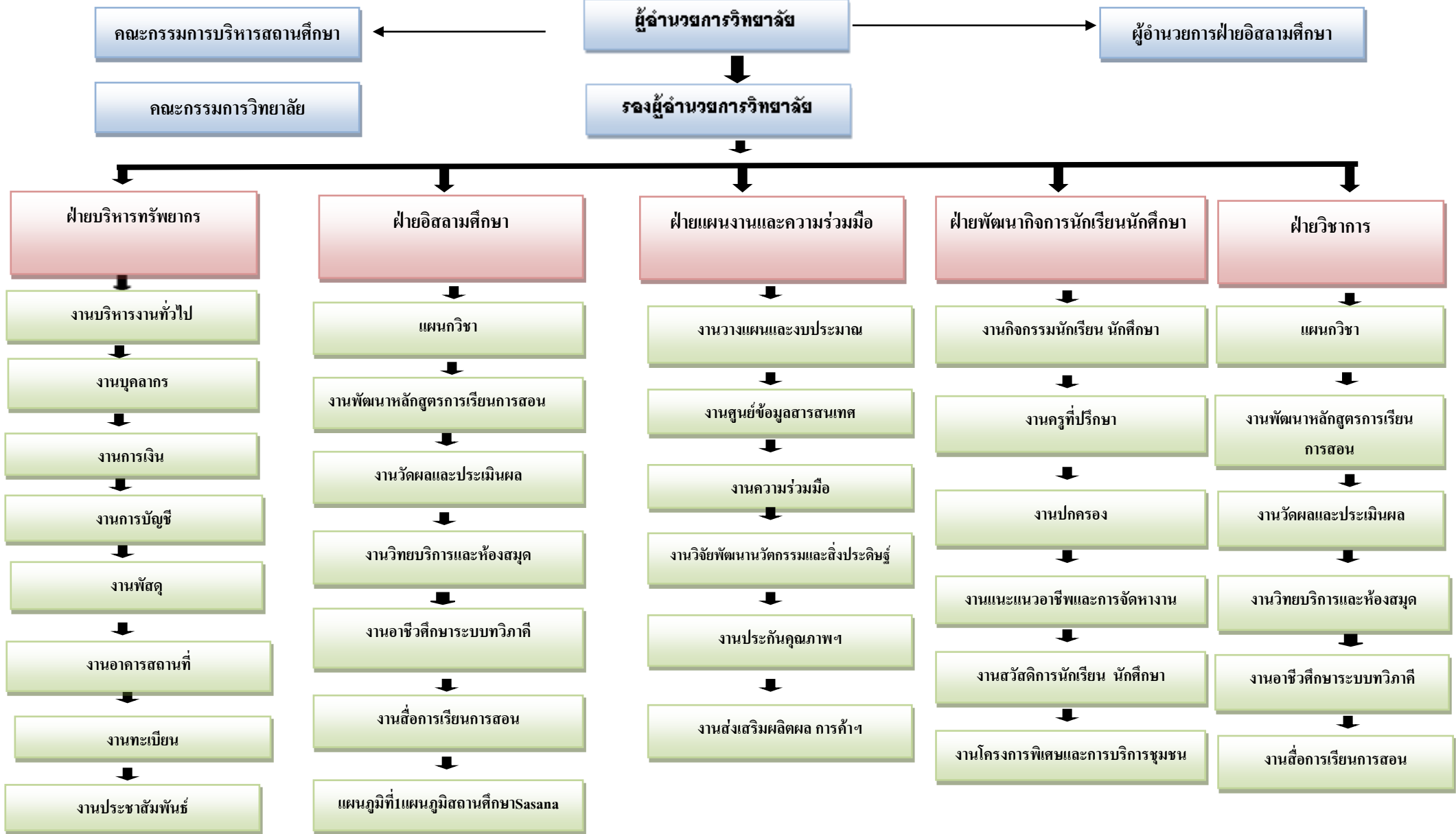
วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนาบริหารธุรกิจ ตั้งอยู่เลขที่ 73 หมู่ 9 แขวงหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 10530 เดิมชื่อ โรงเรียนสตรีศาสนวิทยา ตั้งขึ้นเพื่อสนองความประสงค์ของบรรดาผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาทางศาสนาอิสลาม และภาษาอาหรับควบคู่กันไปกับการศึกษาวิชาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาภาคบังคับแล้ว ด้วยเหตุนี้นายสมาน มาลีพันธุ์ ประธานบริหาร โรงเรียนจึงตกลงสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น บนเนื้อที่ 2 ไร่ 1.3 งาน หรือ 3,720 ตารางเมตร พร้อมทั้งดำเนินการขอ

อนุญาตจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามศึกษา และภาษาอาหรับ ได้รับใบอนุญาตเลขที่ กน . 001/2537 ออกให้ ณ วันที่ 17 พฤษภาคม 2537 ให้จัดการศึกษาหลักสูตรโรงเรียน สอนศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับ ระดับอิสลามศึกษาดอนกลาง (มตะวัชชีฎะฮ์) 3 ปี และอิสลามศึกษาตอนปลาย(ชานาวิฮ์) ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523 โดยมีนายมนตรี มาลีพันธุ์ เป็นผู้รับใบอนุญาตจัดตั้ง นายสมศักดิ์ มุหะหมัด เป็นครูใหญ่ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ได้ใช้สถานที่เป็นศูนย์ให้การศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมตอนต้น มัธยมตอนปลายไปพร้อมกันด้วย ในปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสตรีศาสนวิทยา ได้สร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 4 ชั้น ห้องเรียนอีก 1 หลัง และขออนุญาตจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการตลาด ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 โดยมีนายมนตรี มาลีพันธุ์ เป็นผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนศาสนบริหารธุรกิจมีนักศึกษาปวช.และปวส. ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 259 คน และต่อมาได้ขออนุญาตเปลี่ยนเป็น “วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ” ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2555 ปัจจุบันมีนักศึกษารวม 680คน ครูและบุคลากรทางการศึกษารวม 40 คน

4. โครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา

เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล ร่วมปรับปรุง จึงมีการกระจายอำนาจการบริหารภายในสถานศึกษาตามโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

แผนภูมิบริหารสถานศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาसनบริหารธุรกิจ

การจัดการเรียนการสอน

1. ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอน มีผู้ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันในหลักการแต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังนี้

วรัทยา ธรรมกิตติภพ (2548 : 24) ได้สรุปการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอน ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับเนื้อหา เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้หรือเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 72) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ชาติชาย พิทักษ์ชนาคม (2544 : 236 - 237) การเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ไสว พิภขาว (2544 : 18) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่มีการวางแผนเพื่อจัดสภาพการณ์ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งในระหว่างการปฏิสัมพันธ์นั้นผู้สอนก็จะได้เรียนรู้จากผู้เรียนด้วย

อรทัย มูลคำและสุวิทย์ มูลคำ (2544 : 11) ได้ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุป เพื่อสร้างนิยามความหมายและผลต่อองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่างสมดุล

กรมวิชาการ (2544) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอนที่ครูนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้มาสู่การปฏิบัติจริง โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะตามเป้าหมายที่ต้องการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นหมายถึง วิธีการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียน โดยมุ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพจากการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในด้านต่างๆ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอนที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546 : 72)ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

- 2.1 กิจกรรมช่วยเร้าความสนใจของเด็ก
- 2.2 กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
- 2.3 กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย
- 2.4 กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบ
- 2.5 กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.6 กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหว
- 2.7 กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้รู้สึกสนุกสนาน
- 2.8 กิจกรรมช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2.9 กิจกรรมช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวาง
- 2.10 กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและพัฒนาการของเด็ก
- 2.11 กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ
- 2.12.กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี
- 2.13กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักทำงานเป็นหมู่
- 2.14กิจกรรมจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในบทเรียน
- 2.15.กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดความซาบซึ้ง ความงามในเรื่องต่าง ๆ

ดังนั้น ผู้สอนจึงไม่ควรละเลยที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ให้สอดคล้องกับวัย สติปัญญา ความสามารถของผู้เรียน และเนื้อหาของบทเรียนนั้น โดยต้องจัดอย่างมีจุดมุ่งหมาย

3. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ชาดิชาย พิทักษ์ธนาคม (2544 : 238)กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

- 1.เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมกัน
- 2.เพื่อสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนทุกคน ซึ่งแต่ละคนจะมีแตกต่างกัน
- 3.เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลิน ไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน
- 4.เพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ให้ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเกิดทักษะกระบวนการมวลการสรรเสริญเป็นสิทธิแก่พระองค์อัลลอฮ์แต่เพียงพระองค์เดียว ขอ

พระองค์ทรงประทานพรอันประเสริฐแก่ท่านร่อซู้ล (ช.ล) และบรรดาสาวกของท่านตลอดจนผู้ที่ยึดมั่นในบัญญัติของพระองค์และคำสอนของท่านร่อซู้ลทั้งหมด

ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษาถึงวณะของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล) ในการเผยแพรศาสนาและเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้ซึ่งถึงจริวัตรของศาสดามุฮัมมัดในการดำเนินชีวิตยึดคำสอนของวณะศาสดาเป็นแบบอย่าง บันทีกวณะมิให้สูญหาย ปฏิบัติตามบัญญัติในวณะอย่างเคร่งครัด ให้ความสำคัญต่อวณะโดยเป็นรากฐานของศาสนารองลงมาจากคัมภีร์อัลกุรอาน ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการพูด การกระทำ และการยอมรับ

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับประโยชน์ และขอพระองค์อัลลอฮ์ทรงประทานความสำเร็จแก่ท่านและเราในหนทางของการศึกษานี้

มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิแก่พระองค์อัลลอฮ์แต่เพียงพระองค์เดียว ขอพระองค์ทรงประทานพรอันประเสริฐแก่ท่านร่อซู้ล (ช.ล) และบรรดาสาวกของท่าน ตลอดจนผู้ที่ยึดมั่นในบัญญัติของพระองค์และคำสอนของท่านร่อซู้ลทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษาถึงวณะของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล) ในการเผยแพรศาสนาและเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้ซึ่งถึงจริวัตรของศาสดามุฮัมมัดในการดำเนินชีวิตยึดคำสอนของวณะศาสดาเป็นแบบอย่าง บันทีกวณะมิให้สูญหาย ปฏิบัติตามบัญญัติในวณะอย่างเคร่งครัด ให้ความสำคัญต่อวณะโดยเป็นรากฐานของศาสนารองลงมาจากคัมภีร์อัลกุรอาน ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการนำมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการพูด การกระทำ และการยอมรับ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับประโยชน์ และขอพระองค์อัลลอฮ์ทรงประทานความสำเร็จแก่ท่านและเราในหนทางของการศึกษานี้

5. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการเรียน ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

สอดคล้องกับ ไสว ฝึกขาว (2544 : 25-26) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีนั้น จะทำให้เกิดสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีเป้าหมาย
2. ผู้เรียนได้ใช้วิธีการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้”
3. ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่จะทำให้รู้จริง รู้แจ้ง รู้ลึกซึ้งและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ต่อเนื่องตลอดชีวิต

4. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง การผสมผสานในศาสตร์ต่าง ๆ และใช้อย่างมีคุณธรรม เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

5. ผู้เรียนมีการพัฒนาอย่างสมดุล ในคุณลักษณะทางกาย ปัญญา คุณธรรมและทักษะการใช้ชีวิต

จากจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวสรุปได้ว่า ครูผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเรียนรู้ด้วยความสุข

4. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีนั้น ควรเป็นไปเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขทั้งทางกาย ปัญญา คุณธรรมและทักษะการใช้ชีวิต สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพและใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ดังที่ อากรณี ใจเที่ยง (2546 : 73-76) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

- 4.1 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตร
- 4.2 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน
- 4.3 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย
- 4.4 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา
- 4.5 จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน
- 4.6 จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ
- 4.7 จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม
- 4.8 จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ท้าทายความคิดความสามารถของผู้เรียน
- 4.9 จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย
- 4.10 จัดกิจกรรมโดยให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์
- 4.11 จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง

จากหลักการดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรดำเนินการ เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยมุ่งพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน เราให้ผู้เรียนแสดงออกและได้มีส่วนร่วมฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้ วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองและจัดโดยมีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน ตลอดจนจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

5. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

เนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนแม่บทในการกำหนดขอบข่ายความรู้ ความสามารถและมวดประสพการณ์ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องทราบถึง ความคาดหวังของหลักสูตรในภาพรวมที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ โดยมีหลักการดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้

2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริงและเข้าใจชีวิต

3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน วิชาชีพ สามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานประกอบการ และสามารถสะสมการเรียนรู้ และประสบการณ์ได้

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว หลักสูตรจึงเน้นให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) โดยยึดจุดมุ่งหมาย 9 ประการ ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ

3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่างๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ

5. เพื่อให้มีปัญหา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพและการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้ง ร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น ๆ

7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความ รับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดย เป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนใน ฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายหลักของหลักสูตรผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดตัว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

1. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา สามารถจำแนกตามลักษณะของการจัดการเรียนการสอน

2 ลักษณะของจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน นวลจิตต์ เชาวศิริพิงศ์ (2544: 191) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์การสอนอาชีวศึกษาไว้ 3 ประการ

2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน หรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านเจตพิสัย (Affective Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรักในงานที่ทำ ฝักอุปนิสัยและความคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับงานอาชีพมีความใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ได้แก่ การมุ่งเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องจักรต่าง ๆ เหมือนในโรงงานหรือสถานประกอบการ จนเกิดความชำนาญ

3. ลักษณะของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เนื้อหาสาระของเรื่องที่จะสอนทางอาชีวศึกษาจะมีความเกี่ยวข้องกับเรื่อง

3.1 ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3.2 ความรู้ที่เกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติเทคนิคเฉพาะที่จะทำให้ทำงานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีที่เกิดจากการฝึกงาน และสามารถพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยถาวรของผู้เรียนได้

4. ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการสอน โดยผู้สอนต้องออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผลในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างได้ผล ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความคิด รวบรวมและหลักการ ผู้สอนจึงต้องใช้สื่อการสอนและตัวอย่างต่าง ๆ ช่วยผู้เรียนสร้างการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำผลของการเรียนรู้ไปใช้ทำความเข้าใจในการทำงานภาคปฏิบัติ ซึ่งจะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับการทำงานในสถานประกอบการมากที่สุด (นวลจิตต์ เชาวศิริพิงศ์, 2544 : 191-192)

5. ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้สอนควรมีความรู้ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับโอกาส ต้องเลือกใช้สื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ

6. ลักษณะของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอาชีวศึกษา การวัดและการประเมินผล การเรียนการสอน คือ การตรวจสอบผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้ วัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย สามารถใช้แบบทดสอบได้ แต่การเรียนรู้เจตพิสัยและทักษะพิสัย ต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หรือสามารถใช้แบบทดสอบ หรือแบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานของผู้เรียน โดยจะต้องมีการตั้งประเด็นการสังเกตและทดสอบไว้ล่วงหน้าด้วย (นวลจิตต์ เขาวีรดิพงษ์, 2544 : 192)

7. ลักษณะบทบาทของผู้สอนอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอน บทบาทสำคัญของผู้สอน อาชีวศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะปฏิบัติที่ต้องฝึกฝน มีการออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมคำถามที่จะใช้กระตุ้นและช่วยในการเชื่อมโยงความคิดของผู้เรียน การเตรียมสื่อการสอน และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้สอนอาชีวศึกษาต้องมีบทบาทในการแสดงตนเป็นแบบแผนและเป็นตัวอย่างที่ดี

8. ลักษณะบทบาทของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ ในการปฏิบัติงานได้ จำเป็นต้องลงมือฝึกปฏิบัติและศึกษาด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้จัดประสบการณ์ ต่าง ๆ ให้การเรียน โดยการปฏิบัติจริงเป็นลักษณะสำคัญของบทบาทที่ผู้เรียนอาชีวศึกษาจะต้องมี นอกเหนือจากการเรียนรู้เนื้อหาสาระและการได้ฝึกประสบการณ์เพื่อการปลูกฝังเจตคติที่ดี ต่อการทำงานด้วย (วรัทยา ธรรมกิตติภพ, 2548 : 31)

การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ยึด หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มี โครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการ เรียนรู้

5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุก กลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

หลักสูตรอิสลามศึกษากำหนดหลักการเพิ่มเติม คือ

1. มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอิสลามเพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

2. เป็นการศึกษาที่มุสลิมทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

จุดหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ยึดจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

หลักสูตรอิสลามศึกษา กำหนดจุดหมายเพิ่มเติม คือ

1. มีความศรัทธาต่ออัลลอฮ์สุบฮานะฮูวะตะอาลา และปฏิบัติตนตามแบบอย่างของนบีมุฮัมมัด คือลดถลดอสูอะลัยฮิวะสลัลม์ ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมอิสลาม

2. มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการอ่านอัลกุรอานและสามารถนำหลักคำสอนไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

3. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีเหตุผลในการวินิจฉัย พิจารณาปัญหาต่าง ๆ โดยยึดหลักการอิสลาม

4. มีความภาคภูมิใจในความเป็นมุสลิมที่ดี มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน เสียสละเพื่อส่วนรวม เห็นคุณค่าของตนเอง สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสันติสุข (หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 :4-5)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนวิชาสนับัญญัติ 2 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้สื่อ ใบงาน เข้ามาช่วยในการสอนมีหลากหลาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ฉันททิพย์ ลีลิตธรรม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างใบงานการทดลองวิชาการเขียนคอมพิวเตอร์ 1 ด้วยภาษา C ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส) สาขางานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสร้างใบงานการทดลองวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1 ด้วยภาษา C และหาประสิทธิภาพของใบงานการทดลองที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยการนำใบงานการทดลองนี้ ประกอบการเรียนการสอนวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส)สาขางานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พ.ศ 2542 กรมอาชีวศึกษาโดยมีเป้าหมายเพื่อการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ให้ดีขึ้น วิธีการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างใบงานการทดลอง พร้อมทั้งออกแบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนรวมให้ตรงตามหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาจำนวน 10 เรื่อง 14 ใบงาน จากนั้นนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้ กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ใบงานการทดลองวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1 ด้วยภาษา C ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.87/81.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์สมมุติฐานการวิจัย

วีระชัย ทะจันทร์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การใช้ใบงาน สำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการบัญชีกิจการร่วมค้าของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขางานการบัญชี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนของนักศึกษาสาขาบัญชี มีคะแนนเฉลี่ย 40.55 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 46.45 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการสอนวิชาสนับัญญัติ 2 มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใบงานเพื่อให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนอบรม ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีและมีทักษะในวิชาชีพถึงเกณฑ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับก่อนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ทั้งหมดจำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.สื่อ ใบงาน วิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5

วิธีการสร้างเครื่องมือ

สำหรับวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.การจัดทำสื่อใบงานวิชาศาสนบัญญัติ2เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1. ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) พุทธศักราช 2556 คู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

1.2. ศึกษาวิธีการจัดทำสื่อ ใบงาน จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดขอบเขตของเนื้อหา

1.4. กำหนดจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะที่

ต้องการเน้น

- 1.5. กำหนดโครงสร้างและเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1.6. ดำเนินการจัดทำสื่อ ใบงานตามลำดับของจุดประสงค์การเรียนรู้
ลำดับเนื้อหาและโครงสร้างที่กำหนดไว้
- 1.7. นำสื่อ ใบงานให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ดังนี้
  - 1)อาจารย์สมศักดิ์ มุหะหมัด
  - 2)ดร.มงคล เฟื่องขจร
  - 3)ดร.ภาราดา วงษ์สมบัติ
- 1.8. ปรับปรุงสื่อ ใบงานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
- 1.9. จัดทำสื่อ ใบงาน สมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนต่อไป
2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใบงานผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้
  - 2.1. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับวิชาศานบัญญัติ 2
  - 2.2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือ
ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
  - 2.3. วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์จากแผนการสอน
  - 2.4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหาตาม
จุดประสงค์
  - 2.5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณา เพื่อนำมา
วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ดังนี้
    - 1) อ.สุมาลี โหมยตินิชกุล
    - 2)ดร.มงคล เฟื่องขจร
    - 3)ดร.ภาราดา วงษ์สมบัติ
  - 2.6. ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
  - 2.7. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่า
อำนาจจำแนก(r)โดยพิจารณาว่าข้อใดที่นักเรียนตอบถูกมากตัดออกข้อใดที่นักเรียนตอบถูกน้อยตัดออก
  - 2.8. นำแบบทดสอบที่วิเคราะห์ได้ไปปรับปรุงใหม่ จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์
นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

วิธีดำเนินการทดลอง

1. นำสื่อ ใบงาน ไปใช้จริงกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่1/5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ให้นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาศาสนบัญญัติ 2

1.2 ให้นักเรียนเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆ

1.3 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม สื่อ ใบงาน

1.4 ครูตรวจสอบการฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และทำการแก้ไขทันทีเมื่อพบว่านักเรียนทำผิดเพื่อให้แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

1.5 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ

2. ครูนำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre - test) และหลังเรียน (Post - test) ไปตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน

3. นำผลการตรวจสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre - test) หลังเรียน (Post - test) ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 102 – 103)

1.1 ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. การเปรียบเทียบผลของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาศานบัญญัติ 1 โดยการหาผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (พรณีลีลิจิวัฒนะ, 2551 : 145-146)

$$D = \sum \mu_Y - \sum \mu_X$$

เมื่อ D แทนผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

μ_Y แทนค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน

μ_X แทนค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$\sum$ แทนผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศานบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดชุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาศานบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดชุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน

คะแนน	ร้อยละ	μ	σ
คะแนนทดสอบก่อนเรียน	46.11	4.61	1.37
คะแนนทดสอบหลังเรียน	68.88	6.88	0.9

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.61 ($\sigma = 1.37$) คิดเป็นร้อยละ 46.11 ส่วนผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.88 ($\sigma = 0.9$) คิดเป็นร้อยละ 68.88 (ตารางภาคผนวกที่ 1, 2)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวิชา
 ศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5
 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน

คะแนน	μ	D
คะแนนทดสอบก่อนเรียน	4.61	2.27
คะแนนทดสอบหลังเรียน	6.88	

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คะแนน
 ทดสอบก่อนเรียนอยู่ 2.27 คะแนน นั่นคือคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนที่ได้จาก
 การทดสอบก่อนเรียนเป็นจริงตามคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้ (ตารางภาคผนวกที่ 3)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงานผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.61 ($\sigma = 1.37$) ส่วนผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.88 ($\sigma = 0.9$)

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 2.27 คะแนน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5 พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาศาสนบัญญัติ 2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 2.27 คะแนน ทั้งนี้เนื่องมาจากการใช้สื่อ ใบงานและการใช้เทคนิคต่างๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยผ่านการพิจารณาและเห็นชอบของอาจารย์ผู้ตรวจสอบ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันททิพย์ ลีลิตธรรม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างใบงานการทดลอง วิชาการเขียนคอมพิวเตอร์1 ด้วยภาษา C ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) สาขางานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสร้างใบงานการทดลองวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์1 ด้วยภาษา C และหาประสิทธิภาพของใบงานการทดลองที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80โดยการนำใบงานการทดลองนี้ ประกอบการเรียนการสอนวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์1 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) สาขางานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พ.ศ 2542 กรมอาชีวศึกษาโดยมีเป้าหมายเพื่อ

การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ให้ดีขึ้น วิธีการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างใบงานการทดลอง พร้อมทั้งออกแบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนรวมให้ตรงตามหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาจำนวน 10 เรื่อง 14 ใบงาน จากนั้นนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ใบงานการทดลองวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1 ด้วยภาษา C ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.87/81.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์สมมุติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระชัย ทะจันทร์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การใช้ใบงาน สำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการบัญชีกิจการร่วมค้าของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขางานการบัญชี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนของนักศึกษาสาขาบัญชี มีคะแนนเฉลี่ย 40.55 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 46.45 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำสื่อ ใบงานไปใช้
  - 1.1 สามารถนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนในกลุ่มการเรียนรู้วิชาอื่นๆได้
  - 1.2 สามารถพัฒนาสื่อการสอนตามความเหมาะสมของวิชานั้นๆได้
  - 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพและเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป
  - 2.1 ควรมีการจัดทำสื่อที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 2.2 ควรมีการพัฒนาทักษะการใช้สื่อการสอนของผู้สอนในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และเพิ่มช่องทางการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- งานประกันคุณภาพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ. 2556. รายงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556 วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ, วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ.
- ฉันททิพย์ ลีลิตธรรม. 2542. การสร้างใบงานการทดลอง วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1 ด้วยภาษา C ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส) สาขางานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ แผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม. 2544. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลจิตต์ เซาว์กิริตพงศ์. 2535. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์.
- วรัทยา ชรรณกิตติภพ. 2548. แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางสมรรถภาพวิชาชีพ สาขางานการบัญชี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2545 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2546). วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วีระชัย ทะจันทร์. 2556. การใช้ใบงาน สำหรับพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการบัญชีกิจการร่วมค้า ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขางานการบัญชี. ศิลปศาสตรบัณฑิตบริหารธุรกิจ (การบัญชี) สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2556 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม. (อัคราณา)
- _____. 2544. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .
- สมภพ สุวรรณรัฐ. มปป. หลักและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบ CIPPA . เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เขียนแผนการสอนที่เน้นสมรรถนะอาชีพ”. (อัคราณา)
- ไสว พิกขาว. 2544. หลักการสอนสำหรับเป็นครูมีอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : เอ็มพันธ์.
- ศึกษาธิการ. กระทรวง 2553. หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
- อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. 2544. CHILD CENTRED:STORTLINE METHOD: การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2546. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินติ้ง.เฮ้าส์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แสดงคะแนนผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวิชา
 ศาสนบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1/5
 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน

นักเรียน (คน)	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (10 คะแนน)
1	4	6
2	5	7
3	5	7
4	4	6
5	6	8
6	5	8
7	3	6
8	5	7
9	5	8
10	5	7
11	6	7
12	6	8
13	5	8
14	4	6
15	5	7
16	5	7
17	4	6
18	3	5
รวม	83	124
เฉลี่ย	4.61	6.88
ร้อยละ	46.11	68.88

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 102)

$$P = X \cdot 100 \cdot \frac{f}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$$\begin{aligned} P &= X \cdot 100 \cdot \frac{f}{N} \\ &= \frac{83}{180} X 100 \\ &= 46.11 \end{aligned}$$

ค่าร้อยละของคะแนนทดสอบหลังเรียน

$$\begin{aligned} P &= X \cdot 100 \cdot \frac{f}{N} \\ &= \frac{124}{180} X 100 \\ &= 68.88 \end{aligned}$$

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 103)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$$\begin{aligned}\mu &= \frac{\sum X}{N} \\ &= \frac{83}{18} \\ &= 4.61\end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียน

$$\begin{aligned}\mu &= \frac{\sum X}{N} \\ &= \frac{124}{18} \\ &= 6.88\end{aligned}$$

ตารางภาคผนวกที่ 2 แสดงคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
 วิชาสทศบัญญัติ 2 เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปี
 ที่ 1/5 ที่สอนโดยใช้สื่อใบงาน

นักเรียน (คน)	คะแนนทดสอบก่อนเรียน		คะแนนทดสอบหลังเรียน	
	X_1	X_1^2	X_2	X_2^2
1	4	16	6	36
2	5	25	7	49
3	5	25	7	49
4	4	16	6	36
5	6	36	8	64
6	5	25	8	64
7	3	9	6	36
8	5	25	7	49
9	5	25	8	64
10	5	25	7	49
11	6	36	7	49
12	6	36	8	64
13	5	25	8	64
14	4	16	6	36
15	5	25	7	49
16	5	25	7	49
17	4	16	6	36
18	3	9	5	25
รวม	$\sum X_1 = 83$	$\sum X_1^2 = 415$	$\sum X_2 = 124$	$\sum X_2^2 = 868$

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 103 – 104)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทนคะแนนแต่ละตัว
 N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทนผลรวม

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$$\begin{aligned} \sigma &= \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{18(415) - (83)^2}{18(18-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{7470 - 6889}{306}} \\ &= \sqrt{1.89} \\ &= 1.37 \end{aligned}$$

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบหลังเรียน

$$\begin{aligned} \sigma &= \sqrt{\frac{18(868) - (124)^2}{18(18-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{15624 - 15376}{306}} \\ &= \sqrt{0.81} \\ &= 0.9 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวกที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 วิชาศาสนบัญญัติ 1 เรื่องความสะอาดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่สอน
 โดยใช้สื่อ ใบงาน

นักเรียน (คน)	คะแนนทดสอบ	
	หลังเรียน (Y)	ก่อนเรียน (X)
1	6	4
2	7	5
3	7	5
4	6	4
5	8	6
6	8	5
7	6	3
8	7	5
9	8	5
10	7	5
11	7	6
12	8	6
13	8	5
14	6	4
15	7	5
16	7	5
17	6	4
18	5	3
รวม	6.88	4.61

วิธีการคำนวณเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2551 : 145-146)

$$D = \sum \mu_Y - \sum \mu_X$$

เมื่อ D แทน ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

μ_Y แทนค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน

μ_X แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$\sum$ แทน ผลรวม

$$D = \sum \mu_Y - \sum \mu_X$$

$$= 6.88 - 4.61$$

$$= 2.27$$

ภาคผนวก ข.

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

- 1) อาจารย์สมศักดิ์ มุหะหมัด
- 2) ดร.ภาราดา วงษ์สมบัติ
- 3) ดร.มงคล เฟื่องขจร

ผู้วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้(IOC) ดังนี้

- 1) อ.สุมาลี โขนิศนธิกุล
- 2) ดร.มงคล เฟื่องขจร
- 3) ดร.ภาราดา วงษ์สมบัติ

ภาคผนวก ค.

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

วิชาศานบัญญัติ 2

เรื่อง ละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆ ของนักเรียนชั้นปวช.1 ที่สอนโดยใช้ใบงาน

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. ละครหมาดขอฝน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ละครหมาดกียาม

.....

.....

.....

.....

3. ละครหมาดภูฮ่า

.....

.....

.....

.....

.....

4. การละครหมาดสุริยะคราสและจันทร์คราส

.....

.....

.....

5. ละครหมาดอดีตทั้งสอง คือละครหมาดอะไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง.

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

วิชาศานบัญญัติ 2

เรื่อง ละหมาตซุนนะฮ์อื่นๆ ของนักเรียนชั้น ปวช.1 ที่สอนโดยใช้ ใบงาน

(เฉลย) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. ละหมาดขอฝน

ตอบ เป็นสุนนะฮฺให้ทำการละหมาดเมื่อเกิดความแห้งแล้งฝนไม่ตก โดยเป็นละหมาด 2 ร็อกอะฮฺ เหมือนละหมาดธรรมดาอ่านเสียงดังละหมาดเป็นญะมาอะฮฺ โดยที่ร็อกอะฮฺแรกอ่านซูเราะฮฺอัลอะฮฺลา หลังจากฟาติฮะฮฺ และร็อกอะฮฺที่สองอ่านซูเราะฮฺอัลฆอซียะฮฺหลังจากอ่านฟาติฮะฮฺ

2. ละหมาดกียาม คืออะไร

ตอบ ในการละหมาดยามค่ำคืนนั้นส่วนใหญ่ท่านจะยืนละหมาด แต่บางครั้งท่านก็ละหมาดในท่านั่ง และก็มีบางครั้งที่ท่านเริ่มอ่านในท่านั่งเมื่ออ่านไปจนกระทั่งเหลืออีกเพียงเล็กน้อยท่านก็ยืนขึ้น หลังจากนั้นก็มีรูกูอะฮฺที่อยู่ในท่านั่ง

3. ละหมาดกุฮา คืออะไร

ตอบ หมายถึงช่วงเวลากลางวันที่แดดร้อนจัดทำให้ลูกจุกู้สึกได้ถึงความร้อนของพื้นทะเลทราย ซึ่งท่านนบีศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม ได้กำชับและส่งเสริมให้ละหมาดกุฮา ส่วนตัวท่านนั้นได้ยืนละหมาดในยามค่ำคืนเป็นการทดแทน

4. การละหมาดสุริยคราสและจันทรคราส คืออะไร

ตอบ ละหมาดสุริยคราสและจันทรคราสคือ การละหมาดที่ถูกบัญญัติขึ้นเพราะมีเหตุเกิดสุริยคราส (กุซุฟ) และจันทรคราส (กุซุฟ) มุสลิมจะทำการวิงวอนต่ออัลเลาะห์ตะอาลา ให้พ้นจากความเดือดร้อน และขอให้แสงสว่างกลับคืนมา

5. ละหมาดอีดทั้งสอง คือละหมาดอะไร

ตอบ การละหมาดอีดทั้งสองนั้นเป็นสุนนะฮฺที่มีน้ำหนักมาก(มุอักกะดะฮฺ)ในส่วนของสุภาพบุรุษที่อายุถึงเกณฑ์ศาสนภาวะ แล้วอยู่ประจำที่ และส่งเสริมให้กระทำสำหรับบรรดาเด็กๆและสุภาพสตรี บ่าวทาส ตลอดจนคนเดินทาง

ภาคผนวก จ.

ใบงาน

วิชาศานบัญญัติ 2

เรื่อง ละหมาตซุนนะฮะอื่นๆของนักเรียนชั้นปวช. 1 ที่สอนโดยใช้ใบงาน

ใบงาน

1. จงบอกวิธีการละหมาดอีตทั้งสองให้ถูกต้อง

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงบอกวิธีการละหมาดสุริยะคราสและจันทร์คราสให้ถูกต้อง

.....

.....

.....

.....

.....

3. สิ่งที่ต้องปฏิบัติในวันอีตมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก

เฉลยใบงาน

วิชาศานบัญญัติ 2

เรื่องละหมาดซุนนะฮ์อื่นๆของนักเรียนชั้นปวช.1 ที่สอนโดยใช้ ใบงาน

ใบงาน (เฉลย)

1. จงบอกวิธีการละหมาดอีตทั้งสองให้ถูกต้อง

ตอบ วิธีการละหมาดอีติลฟฎริและอีติลอฎฮานัน มีสองรอกอะฮ์โดยไม่ต้องมีการอะซานและการอิโกมะฮ์จะเริ่มทำการละหมาดโดยกล่าวตักบิรหฺกครั้งก่อน ทำการอ่านไม่รวมการตักบิร่อตุลอิสรอม และกล่าวตักบิรในรอกอะฮ์ที่สอง ห้าครั้งก่อนทำการอ่าน ไม่รวมการตักบิรกียามไม่ต้องเว้นระยะในระหว่างตักบิรและไม่ต้องยกมือทั้งสองข้าง นอกจากในการตักบิร่อตุลอิสรอมเท่านั้น และในทัศนะของชาฟีอีย์กับอะฮ์มัด ให้ตักบิรในรอกอะฮ์แรก เจ็ดครั้ง ในรอกอะฮ์ที่สอง ห้าครั้ง พร้อมเว้นช่วงระหว่างการตักบิรด้วยการกล่าวชุกรุลลอฮ์ว่า :-

سبحان الله ، والحمد لله ، ولا إله إلا الله ، والله أكبر

“ซุบฮานัลลอฮฺ , วัลฮัมดุลิลลาฮฺ , วัลลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ , วัลลอสูลักบัร”

พร้อมทั้งยกมือทั้งสองในทุกๆตักบิรด้วยเสียงดัง ครั้นเมื่อเขลิ้มตักบิร หรือลิ้มบางส่วน แล้วนิกได้ก่อนจะทำการรุกอูให้เข็อนกลับมาทำและอ่านใหม่อีกหน พร้อมทำการสุญูดชะฮฺวี๋หลังจากให้สล่ามแล้ว หากนิกขึ้นได้ หลังจากรุกอูแล้วก็ปล่อยเลยไป แต่ให้ทำการสุญูดชะฮฺวี๋ก่อนให้สล่าม แม้จะลิ้มเพียงตักบิรครั้งเดียวดังที่เป็นทัศนะของมัชฮับ มาลิกีย และในทัศนะของมัชฮับ ชาฟีอีย์ ถ้าลิ้มหรือเจตนา ก็มิต้องทำสุญูดชะฮฺวี๋เพราะเป็นซุนนะฮ์ฮัยอียด แล้วหลังจากการทำละหมาดเสร็จแล้ว ให้กล่าวสองกฏบะฮ์

2. จงบอกวิธีการละหมาดสุริยคราสและจันทร์คราสให้ถูกต้อง

ตอบ การละหมาดสุริยคราสและจันทร์คราส มีสองรอกอะฮ์ โดยให้ผู้จะละหมาดตั้งเจตนา (เหนียต) ว่าเป็นละหมาดกุซุฟ (สุริยคราส) หรือละหมาดกุซุฟ (จันทร์คราส) เช่น “ข้าพเจ้าละหมาดสุนัตสุริยคราสเพื่ออัลเลาะห์ตะอาลา” หรือ “ข้าพเจ้าละหมาดสุนัตจันทร์คราสเพื่ออัลเลาะห์ตะอาลา” ซึ่งมีวิธีปฏิบัติดังนี้

กล่าวคือ: ในแต่ละรอกอะฮ์มีการขึ้นตรงสองครั้ง โดยในการขึ้นตรงครั้งที่หนึ่งของรอกอะฮ์แรก ภายหลังจากการอ่านคฺอฺฮิฟตีดาห์, กล่าวอะอฺซุบิลลาฮ์ และอ่านฟาติหะฮ์ ก็ให้อ่านอ่านชูเราะฮ์ จากนั้นก็ให้ทำการรุกอูและเงยศีรษะขึ้นมาจากรุกอู พร้อมขึ้นตรงหยุดนิ่งครู่หนึ่ง (เอียะติคาล) หลังจากนั้น ก็ให้อ่านฟาติหะฮ์, อ่านชูเราะฮ์ จากนั้นก็ให้ทำการรุกอูและเงยศีรษะขึ้นมาจากการรุกอูพร้อมขึ้น

ตรงโดยหุคหนึ่งครู่หนึ่ง (เอี้ยะติดาล) หลังจากนั้นก็ให้ทำการลงไปสูยุดสองสูยุดพร้อมกับหุคหนึ่งครู่หนึ่ง (มีฏ่อมะนินะฮ์) ระหว่างสองสูยุดด้วย, หลังจากนั้นก็ขึ้นมาทำร็อกอะฮ์ที่สองซึ่งวิธีทำก็เหมือนกับร็อกอะฮ์แรกนั่นเอง (หนังสือฮาชียะฮ์อัลบาญรียะ, เล่ม 1 หน้า 229 . และหนังสือกิฟายะตุลอัคยาร, เล่ม 1 หน้า 155, ของท่านอัลลามะฮ์ตะเกียยุคดิน อัลหิศนีย์) .

3. สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันอีดมีอะไรบ้าง

ตอบ 1- การรับประทานอาหารก่อนออกไปละหมาด อีดิลฟิฏริ ส่วนอีดิลอฎฮานัน ไม่ต้องรับประทาน เนื่องจากมีการรายงานของอนัสกล่าวว่ :-

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَغْدُو يَوْمَ الْفِطْرِ حَتَّى يَأْكُلَ تَمْرَاتٍ

“ท่านนะบี ﷺ นั้น จะยังมีได้ออกไปในตอนเช้า วันอีดิลฟิฏริ จนกว่าท่านจะรับประทานผลอินทผลัมหลายผล”

และอัลบุคอรีย์ รายงานต่อ ไปอีกเป็นการเสริมว่ :

“ وَيَأْكُلُهُنَّ وَثْرًا ” “และท่านจะรับประทานผลอินทผลัมเหล่านั้นเป็นจำนวนคี่”

อิบนุ กุซัยมะฮ์ บอกว่ สะดิษนี้ต่อกัน

และในวันอีดิลอฎฮาท่านจะไม่รับประทานก่อนทำการละหมาดอีด เพื่อที่ท่านจะได้รับประทานเนื้ออฎฮียะฮ์ของท่าน หากท่านมีอฎฮียะฮ์

2- การอาบน้ำล้างชำระร่างกายสำหรับวันอีดทั้งสอง พร้อมใส่เครื่องหอมและการแต่งตัวให้สวยงาม

3- การเชือดสัตว์พลีในวันอีดิลอฎฮา เนื่องจากมีรายงานจากอัลสะฮัน บินอติ รอฎียัลลอฮูอันฮูมา กล่าวว่ :-

أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْعِيدَيْنِ أَنْ نَلْبَسَ أَجْوَدَ مَا نَجِدُ، وَأَنْ نَنْطَيَّبَ بِأَجْوَدِ الْبَقْرَةِ عَنْ سَبْعَةِ، وَالْجَزُورُ عَنْ عَشْرَةِ، وَأَنْ نُظْهِرَ، مَا نَجِدُ، وَأَنْ نُضْحِيَ بِأَسْمَنِ مَا نَجِدُ التَّكْبِيرَ وَالسَّكِينَةَ وَالْوَقَارَ

“ท่านร่อซูลุลลอฮ์ ﷺ ได้สั่งพวกเราในวันอีดทั้งสองให้เราสวมใส่เสื้อผ้าที่ดีที่สุดที่เรามี ให้พวกเราใส่เครื่องหอมที่ดีที่สุดที่เรามี

และให้พวกเราเชือดสัตว์พลีที่อ้วนที่สุดที่เรามีอยู่ วัวหนึ่งตัวได้เจ็ดส่วน(คน)และอูฐหนึ่งตัวได้สิบส่วน
(คน)

และให้พวกเราออกเสียงตักบิร(ด้วยเสียงดัง) ให้พวกเราสุขุมสงบเสถียร”

ในทัศนะของมัชอัป ซาฟิอีย์นั้น อูฐหนึ่งตัวได้เจ็ดส่วนเท่ากับวัว

4- ออกไปละหมาดอีดทางหนึ่งและย้อนกลับอีกทางหนึ่ง ดังที่มีรายงานของอับิ สุรอยเราะฮ์ رضي الله عنه กล่าวว่า :

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا خَرَجَ إِلَى الْعِيدِ رَجَعَ فِي غَيْرِ الطَّرِيقِ الَّذِي خَرَجَ فِيهِ

“ปรากฏว่าเมื่อท่านนะบี ﷺ ออกไปละหมาดอีดนั้น ท่านจะกลับทางอื่นที่ไม่ใช่เส้นทางตอนขาออก”

5- มีอยู่หลายรายงานระบุว่า บรรดาต่อฮาบะฮ์ رضي الله عنه นั้น ได้กล่าวให้การอวยพรต่อกันในวันอีดว่า :

”تَقْبِلُ اللَّهُ مِنَّا وَمِنْكُمْ“

“ขออัลลอฮ์ทรงรับจากพวกเราและพวกท่าน”

6- ทำการกล่าวตักบิรในบรรดาวันอีดทั้งสองเนื่องจากมีคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า: -

“...และเพื่อพวกเขาได้ให้ครบถ้วน ซึ่งจำนวนวัน(ของเดือนรอมฎอน)และเพื่อพวกเขาจะได้ให้ความ
เกรียงไกรแก่อัลลอฮ์ ในสิ่งที่พระองค์ทรงแนะนำแก่พวกเขา และเพื่อพวกเขาจะขอบคุณ”

(อัลบาคอเราะฮ์ 185)

ภาคผนวก ฉ.

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวบุศรา วงษ์สมาน อายุ 44 ปี ปัจจุบันภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 49/12 หมู่ 11 ตำบล/แขวง โลกแฝด อำเภอ/เขต หนองจอก ก.ท.ม 10530
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาสื่อสารมวลชน จากสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธิตบริหารธุรกิจ ตั้งอยู่เลขที่ 73 หมู่ 9 แขวงหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 10530 โทรศัพท์ 02-543-1229 ,02-9896434 โทรสาร 02-543-1229 E-mail.....sasana_50@yahoo.co.thwww.sasana.ac.th
ประสบการณ์	ตำแหน่งครูผู้สอน ปี 2552 – 2557 ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธิต บริหารธุรกิจ อายุงาน 6 ปี
ผลงานทางวิชาการ	วิจัย เรื่อง ละครภาคชุมชนะฮุอื่น ๆ ของนักเรียนชั้นปวช.1 ที่สอนโดยใช้ ใบงาน